

FÖRHANDLING OM SKÖNLITTERÄRT SPRÅK: EN LÄRARES DISKURSIVA STRATEGIER UNDER HÖGLÄSNING

Tidigare studier har visat den muntliga interaktionens betydelse för att främja elevers språk- och kunskapsutveckling i olika ämneskontexter. Det kontextuella stöd klassrumssamtalen erbjuder är särskilt viktigt i klassrum där undervisningen bedrivs på elevers andraspråk. Trots det tilltagande intresset för ämneslitteracitet och språkliga dimensioner i ämnesundervisning finns det relativt lite forskning som anlägger språkliga perspektiv på elevers möte med skönlitterära texter. En sannolik förklaring är den traditionella uppdelning mellan språk och litteratur som har inspirerat konferenstemat, *Språk och litteratur – en omöjlig eller skön förening?* Den aktuella presentationen bygger på en studie av en lärares högläsning av den prisbelönta bilderboken *Legenden om Sally Jones* i en språkligt heterogen årskurs 4. Etnografiskt inspirerade metoder användes för att dokumentera högläsningen i två undervisningsgrupper med fokus på följande forskningsfrågor: 1) Vilka diskursiva strategier använder läraren för att främja förståelsen av skönlitterärt språkbruk under högläsningsaktiviteter, 2) Vad kännetecknar de skönlitterära ord och uttryck som läraren fokuserade på? För att besvara dessa frågor analyserades transkriberade ljudinspelningar utifrån perspektivet diskursiv rörlighet med hjälp av verktyg från systemisk-funktionell lingvistisk och legitimation code theory. Resultatet visar att läraren under högläsningen gjorde många omformuleringar som antingen utvidgade eller förenklade det skönlitterära språket. De utvidgande strategierna var särskilt framträdande och bestod av såväl klagörande omformuleringar som mer diskreta tillägg av vardagsspråklig karaktär. Det skönlitterära språk läraren fokuserade på var dels specialiserade ord och uttryck, dels formuleringar som kan kopplas till skönlitterära beskrivningar. De diskursiva strategiernas roll för att utvidga elevernas språkliga repertoarer och främja deras förståelse och engagemang vid gemensam läsning av skönlitterära texter diskuteras.

Nyckelord: diskursiv rörlighet, grundskola, högläsning, semantiska vågor, systemisk-funktionell lingvistik

Kontaktuppgifter

Robert Walldén

Docent i svenska med didaktisk inriktning, Malmö universitet

robert.wallden@mau.se

Pia Nygård Larsson

Docent i svenska som andraspråk med didaktisk inriktning, Malmö universitet

pia.nygard-larsson@mau.se